

Analízis III. 12. heti feladatok 2017. december 7.

PDE 2. rész. Laplace egyenlet (folyt).

1. Határozzuk meg az $u''_{xx}(x, y) + u''_{yy}(x, y) = 0$ Laplace egyenlet megoldását az $\Omega = (0, 1) \times (0, 1)$ tartományon az alábbi peremfeltétellel:

(a) $u(0, y) = 0,$	(b) $u(0, y) = 0,$	(c) $u(0, y) = 0,$
$u(1, y) = 0,$	$u(1, y) = 1,$	$u(1, y) = 1,$
$u(x, 0) = 0,$	$u(x, 0) = 0,$	$u(x, 0) = 0,$
$u(x, 1) = 1,$	$u(x, 1) = 0,$	$u(x, 1) = 1,$

2. Oldjuk meg a Laplace egyenletet a $(0, 1) \times (0, 1)$ négyzeten az alábbi feltételekkel:

$$u(0, y) = 0, \quad u'_y(x, 0) = 0, \quad (\text{derivált van adva!})$$

$$u(1, y) = 0, \quad u(x, 1) = x^2 - x,$$

3. Oldjuk meg a Laplace egyenletet az egységkör belsejében az alábbi Dirichlet peremfeltétellel:

$$u(x, y) = y^2, \quad \text{ha } x^2 + y^2 = 1.$$

A Laplace egyenlet polárkoordinátákban:

$$w''_{rr} + \frac{1}{r}w'_r + \frac{1}{r^2}w''_{\theta\theta} = 0, \quad \text{ahol } w(r, \theta) = u(r \cos \theta, r \sin \theta)$$

- [HF₁] 4. Oldjuk meg a Laplace egyenletet az $\Omega = \{(x, y) : x \in \mathbb{R}, y > 0\}$ félsíkon az alábbi Dirichlet peremfeltétellel:

$$u(x, 0) = \cos(2x), \quad \lim_{y \rightarrow \infty} u(x, y) = 0, \quad \text{ha } x \in \mathbb{R}.$$

PDE 2. rész. Hővezetés egyenlete.

5. Oldjuk meg a hővezetés egyenletét végtelen rúdiban az alábbi feltételekkel:

$$u'_t(x, t) = u''_{xx}(x, t), \quad (x, t) \in \mathbb{R} \times (0, \infty), \quad u(x, 0) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ e^{-x} & x \geq 0 \end{cases}$$

Hogyan terjed a szakadás az időben?

- [HF₂] 6. Oldjuk meg a hővezetés egyenletét **véges rúdiban** az adott peremfeltételekkel:

$$u'_t(x, t) = u''_{xx}(x, t), \quad t > 0, \quad \boxed{x \in (0, 1)}$$

$$u(x, 0) = x^2 - x, \quad u(0, t) = u(1, t) = 0. \tag{1}$$

Alkalmazzuk a változók szétválasztásának módszerét.

7. Tekintsük továbbra is a hővezetés egyenletét véges hosszú rúdban: $u'_t = u''_{xx}$, ahol $t > 0$, $x \in (0, 1)$, a peremfeltétel pedig: $u(0, t) = u(1, t) = 0$. Defináljuk ezen rúd összes hőenergiáját a t időpontban a következőképpen:

$$\mathcal{T}(t) := \int_0^1 u^2(x, t) dt.$$

Igazoljuk, hogy $\mathcal{T}(t)$ időben monoton fogyó, azaz

$$\mathcal{T}(t_1) \geq \mathcal{T}(t_2) \quad \text{ha} \quad t_1 < t_2.$$

8. (*Tartalék*) Oldjuk meg a hővezetés egyenletét véges rúdban az adott peremfeltételekkel:

$$u(x, 0) = \begin{cases} x, & x \in \left[0, \frac{1}{2}\right), \\ 1-x, & x \in \left[\frac{1}{2}, 1\right] \end{cases} \quad u'_x(0, t) = 0, \quad u(1, t) = 0.$$

9. (*Tartalék*) Oldjuk meg a hővezetés egyenletét véges rúdban az adott peremfeltételekkel:

$$u'_t(x, t) = u''_{xx}(x, t), \quad t > 0, x \in (0, 1).$$

$$u(x, 0) = x^2 - x, \quad \boxed{u'_x(0, t) = 0, u'_x(1, t) = 0}$$

Alkalmazzuk a változók szétválasztásának módszerét.

- D10* Legyen $u(x, t)$ kétszer folytonosan differenciálható $(0, 1) \times (0, \infty)$ -ben, folytonos $[0, 1) \times [0, \infty)$ -ben, és megoldása a hővezetés egyenletének az alábbi feltételekkel:

$$\begin{aligned} u'_t(x, t) &= u''_{xx}(x, t) & t > 0, x \in (0, 1) \\ u(x, 0) &= f(x) & x \in (0, 1) \\ u'_x(0, t) &= 0, \quad u'_x(1, t) = 0. & t > 0 \end{aligned}$$

- (a) Lássuk be, hogy ekkor az "összes hőmennyiség" időben konstans, azaz

$$\int_0^1 u(x, t) dx = \int_0^1 u(x, 0) dx = \mathcal{T}(0) \quad \forall t > 0.$$

- (b) Igazoljuk, hogy ekkor $t \rightarrow \infty$ esetén a rúd hőmérséklete homogén lesz:

$$\forall x \in (0, 1) \text{ -re : } \quad \lim_{t \rightarrow \infty} u(x, t) = \mathcal{T}(0).$$